

การพัฒนาารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรี
สู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*

THE DEVELOPMENT OF AN EDUCATIONAL ADMINISTRATION MODEL FOR SCHOOLS
WITH MUSICALLY GIFTED STUDENTS TOWARD EDUCATIONAL EXCELLENCE UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

นวราช อภัยวงศ์*, นพรัตน์ ชัยเรือง, รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

Nawarat Abhaiwong*, Nopparat Chairueng, Rungchatchadaporn Vehachat

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: kwang.saw@gmail.com

*Tel: 061-415-4192

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ และ 3) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวม 252 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิธี Priority Needs Index : PNI Modified ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) แนวคิดและหลักการรูปแบบ 2.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2.3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 2.3.1) นโยบาย 2.3.2) กำหนดเป้าประสงค์ 2.3.3) โครงสร้าง 2.3.4) เครือข่าย และ 2.3.5) รูปแบบการนำ 2.4) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 2.4.1) ระดับการกำหนดเป้าประสงค์ 2.4.2) กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ 2.4.3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจ 2.4.4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ 2.4.5) ลักษณะของโครงสร้าง 2.4.6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก 2.4.7) ลักษณะของภาวะผู้นำ และ 2.4.8) รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง และ 2.5) เงื่อนไข และ 3) ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารสถานศึกษา, ความเป็นเลิศ, ความสามารถพิเศษด้านดนตรี

Abstract

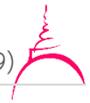
This research aimed to: 1) Study the current conditions and desirable conditions for developing an administrative model for schools with students gifted in music toward excellence; 2) Develop an administrative model for schools with students gifted in music toward excellence; and 3) Examine the administrative model for schools with students gifted in music toward excellence under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat. The sample consisted of 252 school administrators and teachers. The research instruments included interview forms, questionnaires, seminar forms, and focus group discussion forms. The data were analyzed using percentages, means, standard deviations, and the Priority Needs Index (PNI Modified). The results showed that: 1) The overall current and desirable conditions for developing the administrative model were at a high level; 2) The administrative model consisted of five components: 2.1) Concepts and principles of the model; 2.2) Objectives of the model; 2.3) Administrative guidelines for schools with students gifted in music toward excellence, comprising 2.3.1) Policy, 2.3.2) Goal determination, 2.3.3) Structure, 2.3.4) Networks, and 2.3.5) Leadership model; 2.4) Guidelines for implementing the model, comprising 2.4.1) Levels of goal determination, 2.4.2) The process of goal determination, 2.4.3) The relationship between goals and decision-making, 2.4.4) Characteristics of the decision-making process, 2.4.5) Structural characteristics, 2.4.6) Linkage with the external environment, 2.4.7) Characteristics of leadership, and 2.4.8) Related leadership styles; and 2.5) Conditions; and 3) The overall appropriateness of the administrative model was at the highest level.

Keywords: Model Development, School Administration, Excellence, Musically Gifted Students

บทนำ

การจัดการศึกษาโดยรัฐเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ การศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกที่มีความซับซ้อนและเป็นพลวัต ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำหรับประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของคนไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันจากกระแสโลกาภิวัตน์และปัญหาภายในประเทศ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลาง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้เน้นย้ำการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งต้องได้รับการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีอยู่ในสัดส่วนที่มีนัยสำคัญ โดยเด็กกลุ่ม Gifted และ Talented มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นกำลังสำคัญของประเทศ หากได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า เด็กไทยจำนวนมากมีพลังความสามารถที่ยังรอการค้นพบและพัฒนา ซึ่งหากได้รับโอกาส



อย่างเป็นระบบ จะสามารถสร้างคุณภาพการต่อประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาศึกษาและเยาวชนแห่งชาติ, 2554)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริหารโรงเรียนเฉพาะทางหรือสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาความเป็นเลิศด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบของการบริหารจัดการที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป โดยเน้นการกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทาง การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม การพัฒนาบุคลากรเชิงลึก และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร (สมาน อัสวภูมิ, 2561) อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ยังมีงานวิจัยด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีในระดับมัธยมศึกษาอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ซึ่งมีความหลากหลายทั้งด้านบริบททางสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนดนตรีจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงระบบ และพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการที่สามารถนำไปใช้ได้จริง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้านดนตรีอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 71 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 63 โรงเรียน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการเปิดตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. ค่าความคลาดเคลื่อน + 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)
3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนดนตรีหรือครูผู้รับผิดชอบงานดนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จากโรงเรียนตัวอย่าง 63 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล 126 คน โรงเรียนละ 2 คน เป็นผู้บริหาร



สถานศึกษา 1 คน และครุภัณฑ์ 1 คน ด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. สร้างเครื่องมือวิจัยโดยข้อมูลจากการนำความรู้ การศึกษาเอกสาร และข้อสรุปที่จากการศึกษาเชิงคุณภาพ เป็นกรอบการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบหรือตัวเลือกแต่ละระดับ

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการ และผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและสถิติ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตามแนวคิดของวรวัณิ แกมเกตุ ทั้งนี้ เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ไว้ใช้ในการวิจัย (วรวัณิ แกมเกตุ, 2555)

2.2 นำเครื่องมือการวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวิจัยมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

2.4 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

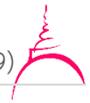
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเพื่อติดต่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แนบซองและติดแสตมป์จ่ายหน้าซองส่งกลับถึงผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืน จำนวน 63 โรงเรียน ๆ รวมจำนวนที่ส่ง 126 ฉบับ และได้แบบสอบถามกลับคืนมา 126 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด จำนวน 126 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยายเชิงพรรณนา จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Priority Needs Index: PNI Modified ของสุวิมล ว่องวานิช ซึ่งเป็นวิธีการหาผลต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) แล้วหารด้วยค่าของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่เหมาะสมและสามารถเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ ค่า PNI Modified ที่มีค่าสูง แสดงถึงประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก (สุวิมล ว่องวานิช, 2562)



2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดำเนินการจัดระบบข้อมูล อ่านทำความเข้าใจ กำหนดรหัส จัดหมวดหมู่ สังเคราะห์เป็นประเด็นหลัก เพื่อนำไปใช้ในการอธิบายสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบสามเส้า เพื่อเพิ่มความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ของผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

การดำเนินการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการวิจัยครั้งนี้ นำ 6 รูปแบบ มาใช้ในการจัดทำ รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) รูปแบบ การบริหารแบบทางการ 2) รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน 3) รูปแบบการบริหารแบบการเมือง 4) รูปแบบ การบริหารแบบอัตวิสัย 5) รูปแบบการบริหารแบบคลุมเครือ และ 6) รูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรม และ องค์ประกอบที่ใช้จำแนกรูปแบบของการบริหารโรงเรียนมี 8 ด้าน 1) ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ 2) กระบวนการ กำหนดเป้าประสงค์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ 4) ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจ 5) ธรรมชาติของโครงสร้าง 6) การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก 7) แบบของภาวะผู้นำ และ 8) รูปแบบ ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยแต่ละรูปแบบการบริหารประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบรูปแบบการบริหารมี 8 องค์ประกอบย่อย 1) ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ 2) กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับ การตัดสินใจ 4) ลักษณะของ กระบวนการตัดสินใจ 5) ลักษณะของโครงสร้าง 6) การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก 7) แบบของการนำ และ 8) รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ด้านการส่งเสริมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรี มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร ดนตรี 2) การสนับสนุนกิจกรรมทางดนตรี 3) การส่งเสริมโอกาสและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ 4) การร่วมมือ กับองค์กรภายนอก และ 5) การสนับสนุนครูผู้สอนดนตรี

องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ 1) การออกรูปแบบ 2) การสร้างการพัฒนารูปแบบ และ 3) การตรวจสอบรูปแบบ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยในขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความต้องการ จำเป็น (Priority Needs Index: PNI Modified) ตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ จากการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้เป็นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหาร (สุวิมล ว่องวาณิช, 2562)

นำร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นพร้อมรายละเอียดของรูปแบบ เสนออาาที่ปรึกษาและ กรรมการที่ปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบรูปแบบมีความสมบูรณ์



ผลการวิจัยขั้นนี้ ทำให้ร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่พร้อมสำหรับการนำไปตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบการพัฒนาแบบที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผู้วิจัยตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมกำหนดวิธีการประเมินรูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยจัดการสนทนากลุ่ม กับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาในด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ของรูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ คือ

1. เป็นนักการศึกษาด้านบริหารการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ
2. เป็นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ที่มีคุณสมบัติ คือ 1) มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษามากอย่างน้อย 10 ปี และ 2) จบการศึกษามากกว่าปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีคุณสมบัติ คือ 1) มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษามากอย่างน้อย 5 ปี และ 2) จบการศึกษามากกว่าปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา

โดยผู้วิจัยขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุง แก้ไขและใช้เกณฑ์ดังกล่าวคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้าง แบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบรูปแบบ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหาร โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบประเมินดังนี้ 1) ผู้วิจัยจัดทำร่างแบบประเมินรูปแบบและกำหนดรายการข้อคำถามให้สอดคล้องกับองค์ประกอบรูปแบบการบริหาร 2) นำร่างแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสุภิญญาพันธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความตรงเชิงโครงสร้าง และ 3) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และจัดทำแบบประเมินรูปแบบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยขอหนังสือความร่วมมือในการตรวจสอบและประเมินรูปแบบจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จากนั้นจัดส่งหนังสือดังกล่าวพร้อมร่างรูปแบบการบริหารไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ เมื่อครบระยะเวลา 7 วัน ผู้วิจัยดำเนินการติดตามและขอรับแบบประเมินกลับคืน เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ



2. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันพิจารณา ปรับปรุง และสรุปรูปแบบ จนได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบยืนยันความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็นต่าง ๆ และสังเคราะห์สรุปความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิตามองค์ประกอบของรูปแบบและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศให้สมบูรณ์ต่อไป

นำเสนอรูปแบบ ได้นำข้อมูลความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ แล้วเสนอเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

องค์ประกอบที่		รูปแบบการบริหาร (Type of Model)					
		ทางการ	ผู้ร่วมงาน	การเมือง	อัตวิสัย	คลุมเครือ	วัฒนธรรม
1. ระดับการกำหนดเป้าประสงค์	\bar{x}	3.78	3.68	4.00	3.84	3.69	3.97
	S.D.	0.80	0.81	0.91	0.93	0.83	0.90
2. กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์	\bar{x}	3.97	3.86	3.54	4.06	3.91	3.94
	S.D.	0.87	0.86	0.89	0.81	0.88	0.82
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจ	\bar{x}	3.56	3.97	3.68	3.58	3.48	3.59
	S.D.	0.87	0.85	0.84	0.92	0.92	0.89
4. ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ	\bar{x}	3.87	3.68	3.99	3.90	3.95	3.90
	S.D.	0.90	0.82	0.84	0.86	0.85	0.86
5. ลักษณะของโครงสร้าง	\bar{x}	3.57	4.10	3.66	3.57	3.63	3.56
	S.D.	0.85	0.77	0.84	0.84	0.91	0.92
6. ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก	\bar{x}	3.98	3.90	4.09	4.02	3.96	3.95
	S.D.	0.88	0.87	0.82	0.88	0.88	0.85
7. ลักษณะของภาวะผู้นำ	\bar{x}	3.63	3.70	3.88	3.55	3.57	3.56
	S.D.	0.99	0.89	0.87	0.96	0.92	0.94
8. รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง	\bar{x}	4.26	4.43	3.60	3.58	4.18	4.05
	S.D.	0.62	0.57	0.89	0.91	0.63	0.83
ภาพรวม	\bar{x}	3.83	3.96	3.80	3.76	3.79	3.81
	S.D.	0.45	0.40	0.49	0.51	0.45	0.52

หมายเหตุ: n = 126

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.40$) รองลงมา คือ รูปแบบการบริหารแบบทางการ ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.45$) และรูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.52$) ตามลำดับ

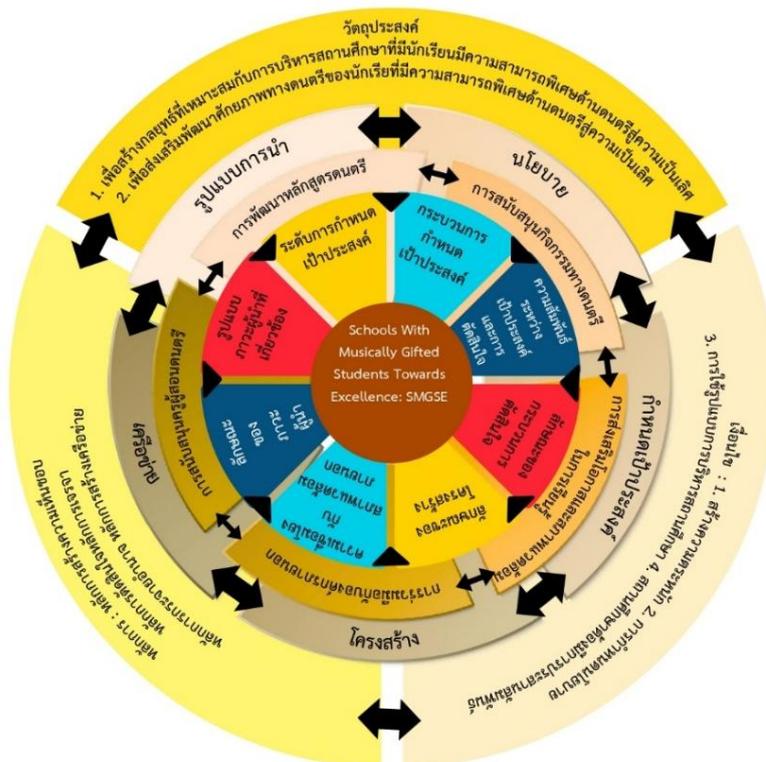
2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยกำหนดประเด็นหลักตามองค์ประกอบ ที่ใช้จำแนกรูปแบบการบริหารทั้ง 5 องค์ประกอบ ตามรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการรูปแบบ
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย
 - 1) นโยบาย 2) กำหนดเป้าประสงค์ 3) โครงสร้าง 4) เครือข่าย และ 5) รูปแบบการนำ
4. แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย
 - 1) ระดับการกำหนดเป้าประสงค์ 2) กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจ 4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ 5) ลักษณะของโครงสร้าง 6) ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก 7) ลักษณะของภาวะผู้นำ และ 8) รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง
5. เงื่อนไข

“รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ”

Management Model Schools With Musically Gifted Students Towards Excellence: (SMGSE)



ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ



3. ผลการตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษ ด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ชื่อรูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
2. จุดเน้นของรูปแบบ	4.67	0.50	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
3. ลักษณะสำคัญของรูปแบบ	4.81	0.37	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.75	0.44	มากที่สุด	4.72	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษ ด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ลักษณะสำคัญของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.37) รองลงมา คือ ชื่อรูปแบบ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จุดเน้นของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50) และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จุดเน้นของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ ชื่อรูปแบบ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลักษณะสำคัญของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.48)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีบทบาทในการดำเนินงาน และผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสนับสนุน ส่งผลให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพและความร่วมมือในองค์กร สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศิริกาญจน์ พรหมประโคน ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของครู และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก (ศิริกาญจน์ พรหมประโคน, 2564) รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ จันทร์แสง และคณะ ที่รายงาน ว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดโรงเรียนคุณภาพ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำเชิงสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของบุคลากร (สุรัชย์ จันทร์แสง และคณะ, 2566)

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ พบว่า เป็นรูปแบบบูรณาการ โดยใช้การบริหารแบบผู้ร่วมงานเป็นรูปแบบหลัก ผสานกับการบริหารแบบทางการ และแบบวัฒนธรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก การพัฒนาความเป็นเลิศด้านดนตรีจำเป็นต้องมีทั้งความร่วมมือของบุคลากร ความชัดเจนด้านโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ รวมถึงการสร้างค่านิยมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา



ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต ศรีทอง และคณะ ที่พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า รูปแบบที่มีประสิทธิภาพควรบูรณาการการบริหารเชิงมีส่วนร่วม การจัดการเชิงระบบ และวัฒนธรรมองค์กร (ธนกฤต ศรีทอง และคณะ, 2565) รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ อินทร์ทอง ที่ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะ พบว่า รูปแบบการบริหารแบบผสมผสานช่วยส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนและสร้างความยั่งยืนของคุณภาพการจัดการศึกษา (จิราภรณ์ อินทร์ทอง, 2567)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก รูปแบบดังกล่าวพัฒนาบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับบริบทจริงของสถานศึกษา และครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญด้านการพัฒนาผู้เรียน ครู กระบวนการบริหาร และเครือข่ายความร่วมมือ จึงสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรรณ สกุลพราหมณ์ ที่พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ พบว่า รูปแบบที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ในระดับสูง (ภัทรรณ สกุลพราหมณ์, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ นาคสุวรรณ และคณะ ที่รายงานว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณภาพสูงที่พัฒนาจากข้อมูลเชิงประจักษ์มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงและก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม (กิตติพงษ์ นาคสุวรรณ และคณะ, 2566)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) แนวคิดและหลักการรูปแบบ 2.2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2.3) แนวทางการบริหารสถานศึกษา และ 2.4) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ 3) ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และสื่ออุปกรณ์ทางดนตรีอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง 2) ควรพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านดนตรีอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรี และ 3) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตร กิจกรรม และเวทีแสดงศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้านดนตรีอย่างยั่งยืน ในส่วนข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือเขตพื้นที่ ควรนำรูปแบบที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายสนับสนุนการพัฒนาเด็กนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการบรรจุแผนพัฒนาความสามารถพิเศษด้านดนตรีไว้ในแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรประยุกต์ใช้รูปแบบที่พัฒนาแล้ว ในการวางแผนจัดโครงสร้างหลักสูตร กิจกรรม และทรัพยากร เพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรี ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันดนตรี มหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก



และแข่งขันในระดับสูงขึ้น และ 3) ครูควรนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาแผนการสอนที่ตอบสนองความสามารถเฉพาะบุคคล เช่น การจัดชั้นเรียนดนตรีแบบเข้มข้น (Intensive Program) พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านดนตรีที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

- 1) ควรขยายผลการวิจัยไปยังความสามารถพิเศษในแขนงศิลปะอื่น ๆ เช่น ศิลปะการแสดง ทัศนศิลป์ หรือกีฬา เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการบริหาร และศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้รูปแบบในการพัฒนาผลลัพธ์ของนักเรียนทั้งเชิงวิชาการ ทักษะชีวิต และการเข้าสู่เวทีการแข่งขัน
- 2) ขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประเภทอื่น เช่น เขตการศึกษาประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต หรือโรงเรียนเอกชน ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยความสำเร็จ และ
- 3) ควรมีการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนความสามารถพิเศษด้านดนตรีสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและประเมินเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ นาคสุวรรณ และคณะ. (2566). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณภาพสูงตามแนวคิดการจัดการเชิงระบบ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 46(3), 85-102.
- จิราภรณ์ อินทร์ทอง. (2567). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะทางด้านศิลปะเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 21(1), 45-62.
- ธนภฤต ศรีทอง และคณะ. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 14(2), 67-83.
- ภัทรวรรณ สกุลพราหมณ์. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 16(1), 29-44.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2555). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกาญจน์ พรหมประโคน. (2564). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในยุคดิจิทัล. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(2), 13-27.
- สมาน อัครภูมิ. (2561). การบริหารสถานศึกษา: แนวคิด ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). รายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2563: การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุรัชย์ จันทร์แสง และคณะ. (2566). การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 21(3), 101-118.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.